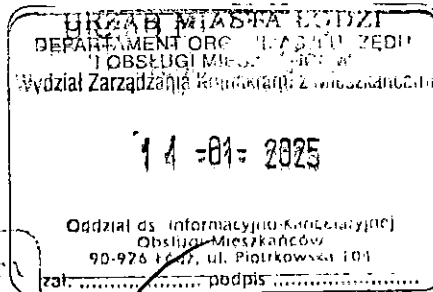

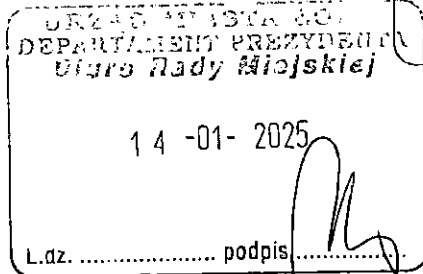
**RADNA
RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI**

dr Justyna Chojnacka – Duraj

RPU/28893/2025 P
Data: 2025-01-14

Łódź, dn. 14.01.2025 r.

Szanowna Pani

Hanna Zdanowska

Prezydent Miasta Łodzi

INTERPELACJA

w sprawie reprivatyzacji nieruchomości w Łodzi

Szanowna Pani Prezydent,

na terenie Łodzi znajduje się rekordowa w skali kraju liczba kamienic, w których udziały ma jednostka samorządu terytorialnego, a które to bardzo często są ulokowane w atrakcyjnych lokalizacjach i tym samym przejawiają dużą wartość majątkową. Zważyć należy, iż w odniesieniu do wielu z nich (co ma zastosowanie także do innych nieruchomości – w tym nieruchomości gruntowych) miasto weszło w ich posiadanie w drodze nacjonalizacji lub wywłaszczenia majątków pod różnorodnymi tytułami prawnymi, do których ustawicznie dochodziło pod rządami minionego ustroju politycznego. Zasadniczo w polskich realiach realizacji roszczeń reprivatyzacyjnych nie można opierać o podważanie prawa nacjonalizacyjnego, lecz na kontroli działania podówczas działających organów państwowych – na podstawie ówczesnego prawa. Z punktu widzenia miasta w oczywistym interesie prawnym pozostaje podejmowanie działań mających na celu utrzymanie stanu właścicielskiego, natomiast powinien być on równoważony przez realizację podstawowych praw jednostki.

Działania podejmowane w celu odzyskania utraconej własności nie tylko niejednokrotnie w praktyce spotykały się z przewlekłością (lub wręcz bezczynnością) organów, ale przede wszystkim były skutecznie hamowane przez wizję prowadzenia wieloletnich oraz kosztownych postępowań – mowa tu zarówno o postępowaniach administracyjnych, jak i sądowych.

Trafne podsumowanie procedur i problematyki dotyczącej zagadnienia reprivatyzacji nieruchomości prywatnych odebranych polskim obywatelom przez władze komunistyczne po 1945 r. zostało zawarte w jednej z ekspertyz wykonanych na zlecenie Biura Analiz, Dokumentacji

RADNA RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI

i Korespondencji Kancelarii Senatu RP¹, a kwestia reprivatyzacji niezmiennie stanowi przedmiot szerokiego zainteresowania przedstawicieli doktryny prawa. Z uwagi na złożoność regulacji prawnych dotyczących zdekoncentrowanej reprivatyzacji, przytaczanie ogółu wykazywanych w doktrynie poglądów oraz wskazywanie dotychczasowej praktyki w Łodzi, byłoby niecelowe z punktu widzenia charakteru niniejszego pisma.

Zgodnie z art. 24 ust. 4 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, interpelacja powinna zawierać „*krótkie przedstawienie stanu faktycznego*”, wobec czego szczegółowe referowanie ogółu regulacji (wraz z uwagami krytycznymi) z punktu widzenia celowości przedmiotowej interpelacji zdaje się być nieuzasadnione.

W orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, iż przepisy ustawy o samorządzie gminnym wyposażają radnych m.in. „*w kompetencje żądania informacji związanych z działalnością urzędu gminy oraz gminnych spółek handlowych lub spółek z udziałem gminy, a także gminnych osób prawnych, zakładów i przedsiębiorstw i innych gminnych jednostek organizacyjnych*” (postanowienie WSA we Wrocławiu z dn. 15 czerwca 2021 r., sygn. III SAB/Wr 553/21). Jak z kolei podkreśla się w jurysprudencji, „*interpelacje, zapytania i wnioski zostały wprowadzone do regulacji samorządowych, będąc poniekąd realizacją zasady jawności i transparentności działania organów władzy publicznej. Należą one do normatywnych instrumentów ustrojowo-politycznych (...). Mechanizmy te mogą służyć różnym celom, jednak przede wszystkim oprócz funkcji informacyjnej stanowią formę kontroli społecznej wykonywaną pośrednio przez radnych (...)*” (M. Augustyniak, *Interpelacje, zapytania i wnioski jako normatywne instrumenty ustrojowo-polityczne w walce z korupcją* [w:] *Instrumenty antykorupcyjne w samorządzie terytorialnym*, Warszawa 2022; zob. także A. Wierzbica, *3.4. Prawo składania interpelacji i zapytań* [w:] *Mandat radnego – prawa, obowiązki i ograniczenia*, Warszawa 2023).

Odnotowania wymaga fakt, iż na terenie Łodzi funkcjonował proceder upraszczany do określenia „*wyludzenia kamienic*”, na który odpowiedzią było powołanie specjalnej komórki w Urzędzie Miasta Łodzi, tj. zespołu ds. reprivatyzacji, ochrony łódzkich kamienic i walki z wyludzeniami. Kwestie związane ze zmianami statusu właścicielskiego miejskich nieruchomości (nierzadko o wartości rzędu kilku – kilkunastu milionów złotych) w zasadzie od początku budziły wiele wątpliwości. Wyważenia w tym zakresie wymagały bowiem wspomniane wcześniej interesy jednostek

¹ „*Problem 30 lat dochodzenia roszczeń reprivatyzacyjnych w Polsce. Teoria i praktyka*”, Wardyński i Wspólnicy sp.k., aut. K. Wiktor, współpr.: S. Jacyno, M. Kosiorowski, M. Sobkowicz, R. Wiśniewski, L. Zatyka.

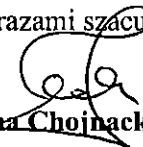
RADNA RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI

samorządu terytorialnego i poszczególnych obywateli. Postępowania reprivatyzacyjne w praktyce zwykle obejmowały zagadnienia takie jak: postępowania o stwierdzenie nieważności decyzji wywłaszczeniowych; postępowania o stwierdzenie nieważności decyzji nacjonalizacyjnych; postępowania dot. mienia przejętego na podstawie dekretu PKWN z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej. Oczywiście żadne z wyżej wskazanych postępowań nie były prowadzone przed organami jednostek samorządu terytorialnego jako organami administracji, natomiast miasto wyposażone jest na mocy przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w możliwość występowania w owych postępowaniach na prawach strony.

Wobec powyższego, w związku z realizowaniem mandatu radnej Rady Miejskiej w Łodzi, zwracam się z prośbą o przedłożenie informacji w następującym zakresie:

- 1) Czy jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Łodzi w obecnym stanie prawnym (zważywszy również na upływ terminów) przewidują jakąkolwiek możliwość skutecznego wszczynania nowych postępowań, mających na celu doprowadzenie do przywrócenia własności nieruchomości poszczególnym obywatelom?
- 2) Jaka była sumaryczna liczba nieruchomości, co do których ww. postępowanie zakończyło się przeniesieniem własności nieruchomości do rąk prywatnych lub jakie odszkodowania zostały wypłacone (w jakiej liczbie, na jakiej podstawie oraz w jakiej wysokości)?
- 3) Czy obecnie toczą się jakiekolwiek postępowania reprivatyzacyjne dotyczące łódzkich nieruchomości, o których mowa w treści przedmiotowej interpelacji oraz jaka była sumaryczna liczba wszystkich postępowań?
- 4) Jaka była liczba zawiadomień skierowanych na podstawie art. 304 § 1 Kodeksu postępowania karnego w związku z próbami wyłudzenia nieruchomości lub skutecznymi wyłudzeniami? Proszę także o wskazanie, jaki był skutek wskazanych zawiadomień.

Z wyrazami szacunku,

dr Justyna Chojnacka-Duraj
Radna Rady Miejskiej w Łodzi